

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,
Tel. (8 5) 203 4696, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt, enmin.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Pagal sąrašą

2024-11-

Nr. (18.18-07Mr)

DĖL ENERGETIKOS MINISTRO ĮSAKymo PROJEKTO TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija teikia išvadoms gauti Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymo „Dėl energetikos ministro 2022 m. rugsėjo 7 d. įsakymo Nr. 1-265 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Įsakymo projektas).

Įsakymo projekto tikslas – nustatyti finansavimo sąlygas, kuriomis vadovaujantis bus skiriamos ir panaudojamos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo programos (toliau – EGADP) lėšos, skirtos skatinti gamintojų ir gaminančių vartotojų investicijas į naujų atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) naudojančių elektros energijos gamybos pajėgumų sukūrimą. Pagal teikiamu išvadoms gauti Įsakymo projektu planuojamus patvirtinti dvejus 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ veiklos „Gamintojų ir gaminančių vartotojų investicijos į naujų AEI naudojančių elektros energijos gamybos pajėgumų sukūrimą“ projektų finansavimo sąlygų aprašus (toliau – Aprašai), numatoma skirti iki 37 450 000 eurų dotacijoms fiziniams asmenims, norintiems įsirengti saulės elektrines namų ūkių reikmėms arba padidinti jau įrengtų saulės elektrinių įrengtąją galią, ir iki 16 050 000 eurų – fiziniams asmenims, norintiems įsigyti saulės elektrinių įrengtąją galią iš nutolusių saulės elektrinių parkų. Į nurodytas sumas įeina jungtinio projekto vykdytojo administracinės išlaidos (7 procentai nuo jungtinių projektų veikloms skirtos sumos).

Siūlomas nustatyti dotacijos dydis pareiškėjams, įsirengiantiems naują saulės elektrinę – 255 eurai be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) už 1 kW, pareiškėjams, kurie jau yra įsirengę saulės elektrinę ir didinasi jos įrengtąją galią – 192 eurai be PVM, o pareiškėjams, kurie įsigyja saulės elektrinių įrengtąją galią iš nutolusių saulės elektrinių parkų – 323 eurai be PVM. Įgyvendinant EGADP finansuojamus projektus, PVM yra netinkamos finansuoti išlaidos. Pareiškėjas gali įsirengti arba įsigyti iš nutolusių parkų bet kokios galios saulės elektrinę, tačiau dotaciją siūloma skirti už iki 10 kW elektrinės įrengtąją galią kiekvienam elektros vartojimo objektui. Jeigu tam pačiam elektros vartojimo objektui jau buvo skirta dotacija iš kitų finansavimo šaltinių, dotacija pagal abu Aprašus gali būti skiriama iki 10 kW suminei įrengtajai galiai pasiekti. Aprašuose numatoma, kad tinkamos išlaidos yra nuo 2024 m. sausio 1 dienos, t.y. elektrinė turi būti įrengta arba jos įrengtoji galia turi būti padidinta, arba saulės elektrinės įrengtoji galia iš

nutolusio saulės elektrinių parko turi būti įsigyta bei visi mokėjimui gauti reikalingi dokumentai turi būti išrašyti ne anksčiau kaip 2024 m. sausio 1 dieną.

Palyginti su anksčiau įsigaliojusiomis projektų finansavimo sąlygomis, kuriomis vadovaujantis buvo skelbiami kvietimai gyventojams, atkreiptinas dėmesys į kelis esminius skirtumus, susijusius su tuo, kad pagal teikiamus derinti Aprašus bus naudojamas kitas finansavimo šaltinis: 1) nėra reikalavimo, kad elektros vartojimo objektas būtų atskirame regione (tik sostinės regione arba tik vidurio ir vakarų Lietuvos regione); 2) PVM nėra tinkamos finansuoti išlaidos ir dotacija nustatoma kaip procentas nuo nustatyto fiksuotojo įkainio be PVM. Taip pat bus atsisakyta lėšų rezervavimo praktikos teikiant paraiškas; paraiškas ir (kartu su jomis) mokėjimų prašymus galės teikti tik tie pareiškėjai, kurie, prieš pateikdami savo paraiškas ir mokėjimo prašymus, jau bus įsirengę ar įsigiję elektrinę.

Įsakymo projektas teikiamas derinti ir bus patvirtintas su sąlygomis, kad iki jo priėmimo: 1) įsigalios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. liepos 31 d. nutarimo Nr. 612 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ Lietuvai skirtų lėšų paskirstymo“ pakeitimai, suteikiantys Aprašams įgyvendinti reikalingą virškontraktavimo galimybę; 2) bus patvirtinti supaprastintieji išlaidų apmokėjimo dydžiai, kuriais vadovaujantis bus galima apmokėti Aprašuose numatytas išlaidas iš EGADP lėšų; 3) pakeistas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ ir jame numatyta, kad tais atvejais, kai ministerijai siekiant naujų ir (ar) didesnės apimties tarpinės ir siektinos reikšmių stebėsenos rodiklių arba ministerijai siekiant tarpinės ir siektinos reikšmių stebėsenos rodiklių reikia nukrypti nuo EGADP plano tarpinės ir siektinos reikšmių stebėsenos rodiklių ir (arba) priemonių ir (arba) papriemonių aprašymo, pažangos priemonės ar jų veiklos gali būti pradėtos įgyvendinti kai ministerija yra gavusi vadovaujančiosios institucijos pritarimą po to, kai nukrypimams nuo Plano „Naujos kartos Lietuva“ tarpinės ir siektinos reikšmių stebėsenos rodiklių ir (arba) priemonių, ir (arba) papriemonių aprašymo neformaliai yra pritarusi Europos Komisija.

Priėmus Įsakymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Priėmus Įsakymo projektą, prognozuojamas teigiamas poveikis ekonomikai, valstybės finansams ir aplinkai. Pagal Įsakymo projekte siūlomas nuostatas suteiktas finansavimas ir atitinkamų projektų įgyvendinimas paskatins namų ūkius įsirengti mažos galios saulės elektrines, mažės šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos bei didės energetinis savarankiškumas.

Įsakymo projektas įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ 159.2 papunktį. Siektina, kad iki 2030 m. kas trečias namų ūkis savo reikmėms Lietuvoje gamintusi ir akumuliuotą elektrą, taip prisidedami prie nacionalinių žaliosios energetikos tikslų. Siekiama skatinti gyventojus namuose įsirengti saulės elektrines, investuoti į nutolusius saulės jėgainių parkus, burtis į gaminančių vartotojų bendrijas. Įsakymo projektas taip pat įgyvendina Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano¹ 6.32 papunktį, kuriame numatyta „Plėtoti elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybą, kad 2025 m. būtų įrengta iki 1,2 GW galios vėjo jėgainių ir 1 GW galios saulės jėgainių, ir skatinti energijos kaupimo įrenginių diegimą namų

¹ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“.

ūkiuose, įmonėse ir atsinaujinančių energijos išteklių bendrijose, užtikrinant efektyvų ir tikslinį elektros tinklo naudojimą bei naujų balansavimo sprendinių diegimą“.

Įsakymo projektas neprieštarauja Europos Sąjungos teisės reikalavimams, neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Įsakymo projektui įgyvendinti kitų teisės aktų pakeisti nereikės.

Prašome pateikti pastabas per 10 darbo dienų po teisės akto projekto paskelbimo teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įsakymo projektą parengė Energetikos ministerijos Investicijų grupės patarėjas Algirdas Petkevičius (tel. +370 602 16418), Investicijų grupės vadovė Violeta Greičiuvienė (tel. +370 656 41149).

PRIDEDAMA:

1. Įsakymo projektas, 75 lapai.
2. Patikros lapas dėl valstybės pagalbos ir *de minimis* pagalbos buvimo ar nebuvimo, 3 lapai.
3. Valstybės pagalbos arba nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos atitikties lentelė, 15 lapų.
4. Antikorupcinio vertinimo pažyma su metaduomenimis, 5 lapai.

Energetikos viceministrė

Daiva Garbaliauskaitė

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS
2024 m. d. RAŠTO NR.
ADRESATŲ SĄRAŠAS

1. VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra
2. VšĮ Darnaus vystymosi centras
3. UAB "Elektrum Lietuva"
4. UAB "Enefit"
5. AB „Energijos skirstymo operatorius“
6. AB "Ignitis grupė"
7. Elektra iš saulės gaminančių vartotojų asociacija
8. Kauno technologijos universitetas
9. Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija
10. Lietuvos elektros energetikos asociacija
11. Lietuvos energetikos institutas
12. Lietuvos energetikos konsultantų asociacija
13. Lietuvos nepriklausomų elektros tiekėjų asociacija
14. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
15. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra
16. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
17. Lietuvos Respublikos finansų ministerija
18. Lietuvos saulės energetikos asociacija
19. Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba
20. Lietuvos pramonininkų konfederacija
21. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
22. Lietuvos savivaldybių asociacija
23. Lietuvos verslo konfederacija
24. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
25. Vartotojų aljansas